

Strada *Ficțiunii*

CINĂ ÎN PARADIS

INBRIS

Strada Ficțiunii

Mergi pe o stradă.

Cosmopolită. Straniu familiară. Cu miros de mare, de scorțișoară sau de cerneală. Trecătorii par manierați. Nonconformiști. Plini de umor. Ai căutat mereu strada asta. Paralelă cu modele.

Perpendiculară pe modern. Nouă. Efervescentă. De tradiție bună. Cu seraiuri, *palazzo*-uri și hamace. Cu zgârie-nori și arcade. Cu clădiri invizibile. O stradă care se construiește pe măsură ce ți-o imaginezi.

Iată-l și pe omul cu umbrelă colorată, care știe drumul, dar se lasă purtat de suflul imaginației. Ghidul tău. Și, cum pe Strada Ficțiunii contează și plimbarea, nu doar destinația, dă mai întâi un tur.

Turul Clasic. Urmărește dreptunghiul colorat. Te vor accompania doar clasicii care au trecut testul timpului.

Turul Contemporan. Urmărește pătratul colorat. Te vor întâmpina autori care nu scriu neapărat pentru premii și vei descoperi debutanții chiar de la debut.

Turul Bestseller. Urmărește cercul colorat. Ești în rețea cu scriitori din cele mai fierbinți topuri ale lumii.

© Patrick Butler-Madden

Ben Bennett s-a născut în 1970 și în prezent trăiește în Barcelona. A urmat studii de jurnalism, teatru și film. Înainte să își înceapă cariera de scriitor și scenarist, a lucrat pentru agenții de publicitate și pentru diverse reviste și ziare. Romanul său de debut, *Solange es Wunder gibt* (2009), a devenit imediat un bestseller. A urmat *Cină în Paradis* (*Nachtmahl im Paradies*, 2012; Editura ALLFA, 2014), tradus în mai multe limbi. Cel mai recent roman al său, *Mademoiselle Melon erlebt ein Wunder*, a apărut în 2014. În 2013, Ben Bennett a ținut un curs de *creative writing* la Barcelona.

Vocea autorului

„Când eram mic, visam să cunosc într-o zi dragostea adevărată. Din visul acesta s-a născut apoi o carieră de vis. Toate romanele mele sunt despre marea dragoste – cum e să o găsești, să o pierzi, ce amestec au spiritele divine în toate astea și ce putem face chiar noi ca să fim fericiți. Pentru că da, putem să fim fericiți.“

Ben Bennett

BEN BENNETT

CINĂ
ÎN PARADIS

Traducere din limba germană și note de
Daniela Duca

EDITURA ALLFA

NACHTMAHL IM PARADIES

Ben Bennett

Copyright © 2012 by Blanvalet Verlag,
a division of Verlagsgruppe Random House GmbH, München, Germany

CINĂ ÎN PARADIS

Ben Bennett

Copyright © 2014 Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BENNETT, BEN

Cină în Paradis / Ben Bennett; trad.: Daniela Duca. –

București: ALLFA, 2014

ISBN 978-973-724-707-0

I. Duca, Daniela (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată

fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside
Romania, without the written permission of **ALLFA**,
is strictly prohibited.

Copyright © 2014 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**:

Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,

sector 6, cod 060512 – București

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

Distribuție: 021 402 26 30;

021 402 26 33

Comenzi: comenzi@all.ro

www.all.ro

Redactare: Ruxandra Câmpeanu

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Corectură: Anca Tach

Design copertă: Alexandru Novac

„Îți port inima în mine (o port în inima mea)“

E.E. Cummings

Aperitiv

(absent pentru moment)

— S-au hotărât domniile voastre?

În timp ce se apropia de masă ca să ia comanda, Jacques observă pe cămașa lui neagră o pată urâtă de transpirație, de mărimea impresionantă a Guyanei Franceze. Ei, era vară. Se mai întâmplă.

— Mathilde?

Clientul cu pălărie de paie și cu mustață răsucită îi aruncă o privire însoțitoare sale, o brunetă voluptuoasă, cu alură de păstrăv norvegian și cu sandale medicinale în picioarele goale.

— Așa, începu ea, cercetând meniul, am vrea somon sălbatic marinat cu sfeclă conflată și spumă de hrean. Ca fel principal, cotlet de berbecuț cu tartă de caise, spumă de țelină și ciuperci soté. Și pe urmă mai vedem.

Lui Jacques i se tăie respirația. În tăcerea stânjenitoare care se așternu în restaurant, nu se mai auzeau decât valurile mării mângâind țărmul. După ce studie îndelung colonia franceză de pe cămașa lui Jacques, domnul durduliu și cu mustață răsucită zise:

— Vă rog s-o scuzați pe soția mea, e mai glumeață de felul ei. Știți, am mai fost aici la dumneavoastră mai demult. Pe vremea aia, se chema altfel restaurantul și se serveau numai delicatese. Dar nu vă fie teamă, astăzi vrem ceva consistent. Ne e foame.

Își frecă mulțumit palmele. Nu avea de unde să știe că în restaurantul lui Jacques astfel de glume nu erau deloc bine-venite.

— Părerea lui, spuse bruneta cu multă cochetărie, făcându-i cu ochiul. Deci luăm friptura asta de vită cu crochete în sos de ciuperci. Acuma, lăsând gluma deoparte, trebuie să recunosc că

privești ea e la fel de impresionantă ca întotdeauna. E un adevărat paradis.

Jacques răsuflă ușurat la auzul acestor cuvinte, deși îi displacea un pic tonul emfatic cu care vorbise bruneta. Nu îi plăcea deloc când cineva îi amintea de trecut. De unde atâtea lovituri sub centură? Și de ce? Lucrurile erau limpezi ca supa de vită pe care o gătea odinioară. Fără privești ea fabuloasă, restaurantul lui ar fi dispărut de mult. Dar privești ea aceea care îi taie respirația era oare suficientă ca să țină restaurantul în viață și să împiedice venirea sfârșitului? Dar zidurile groase ale clădirii, încărcate de istorie și de amintiri frumoase, care însemnau totul pentru el? Viitorul fusese pecetluit chiar în ziua precedentă.

Executorului judecătoresc nu îi mai rămânea nimic de făcut decât să constate producerea evenimentului inevitabil pe care îl prevăzuse cu mult timp în urmă. Schimbările care avuseseră loc în ultimii ani nu aveau cum să ducă la altceva decât la catastrofă. Încă de atunci se sădise sămânța dezastrului. Pe vremea aceea se mai putea încă face ceva. Acum era însă evident prea târziu. Ce se întâmplase? Cu șase, ba chiar cu șapte ani în urmă, din inscripția PARADIS căzuseră după o furtună violentă câteva litere, transformând deodată locul în ceea ce avea să se cheme PARIS. Furtuna nimicitoare smulsese fără milă literele A, D și I (probabil de la ADIO), care și-au luat pentru totdeauna rămas-bun de la Jacques. Lăsaseră în urmă un PARIS pustiit și jalnic, un Paris care nu mai avea nimic în comun (în afară de cele câteva litere elegante din firma luminoasă de neon) cu Paradisul de altădată, strălucitor, frumos văruit și cochet.

El și Elli administraseră împreună timp de douăzeci de ani restaurantul romantic de pe coasta Atlanticului, spre încântarea sutelor de clienți. Pentru o vreme scripise și o stea deasupra Paradisului. Steaua Michelin¹, care strălucește mai ceva decât Luceafărul. Iar acum localul era în pragul falimentului. Dar ce-i păsa lui Jacques? Mă rog, asta dacă lăsa deoparte faptul că era posibil să rămână pe străzi.

¹ Michelin este o companie care evaluează calitatea restaurantelor din Franța, acordându-le până la trei stele.

Nu îi mai păsa de mult de lucrurile materiale de pe lumea asta. Asta pentru că Jacques nu pierduse numai câteva litere dintr-o reclamă luminoasă. De fapt, tot câteva litere mai pierduse, altele decât cele căzute din PARADIS: E-L-L-I. Paradisul lui pe pământ. Fuseseră împreună timp de douăzeci și doi de ani, o lună, două săptămâni și trei sferturi de zi. Numai ei doi și restaurantul. Elli murise, iar el trebuia să trăiască mai departe. Fără ea. Viața era o glumă proastă.

În acea seară tragică, Jacques încetase să mai gătească. Îl transformase pe ajutorul de bucătar în bucătar-șef, iar el își dedica tot timpul amintirilor. Nenumărați bucătari de calitate îndoielnici se perindaseră pe acolo, transformând paradisul de altădată într-un adevărat Infern. Ce folos să ai o pâine deosebită, dacă nu ai cu cine să o împarți? Jacques își punea întruna întrebarea asta, dar nu reușea să găsească un răspuns – adică un răspuns care să îl convingă pe deplin. De fapt, chiar îi plăcea să vadă cum restaurantul se duce de râpă. Toată lumea care cunoaștea Parisul știa că este deopotrivă un Paradis și un Infern. La fel era și restaurantul lui Jacques. Moartea lui Elli fusese ca o izgonire din Paradis. Era de la sine înțeles că restaurantul nu mai putea fi același.

„Eu ♥ scrumierele în formă de inimioară!“

Scrumiera de porțelan în formă de inimioară pe care Jacques i-o dăruise lui Elli se afla încă pe noptiera ei. Elli nu se putuse lăsa de fumat nici măcar când fusese diagnosticată cu cancer pulmonar. Nici unul, nici celălalt nu luaseră boala în serios. Nu mai știa dacă el, Jacques, o poreclise Elli sau Elli însăși se alinta așa. Numele venea de la Elodie, cum o botezaseră părinții, pentru că rima așa de frumos cu „melodie“, iar ei erau, cu siguranță, mândri că reușiseră să vină cu o idee atât de inspirată. Elli avea extraordinar de multe calități, și de aceea era singura femeie pentru care Jacques avusese vreodată ochi. Frumusețea ei exterioară îi oglindea frumusețea interioară. Cu excepția plămânilor, desigur.

Se cunoscuseră într-o vacanță de vară. Într-o micuță cafenea din Normandia, din Trouville-sur-Mer. În Côte Fleurie, țărmul florilor, bătute de briza blândă a Canalului Mânecii. Deauville și Trouville erau cele două surori frumoase ale Atlanticului.

Deauville era faimos pentru cursele de cai, pentru cazinou, pentru festivalul de film și pentru plajele pe care doamnele din lumea bună plimbau în poșetele lor Hermès căței cu rase bizare și nume și mai bizare, precum Épagneul Breton sau Yorkshire Baby, cu panglici roz în cap. La doar două ore depărtare de Paris era o cu totul altă lume. Un Paradis. Zile interminabile petrecute pe plajă, nopți fără început și fără sfârșit. Totul se topea într-o atmosferă de vis.

Inițial Elli venise din Alsacia pentru doar două săptămâni, împreună cu o prietenă. Părinții ei țineau o cofetărie în Strasbourg, la care lucra și ea, deși ar fi preferat să plece să studieze la Sorbona. Sau măcar să facă ceva cu adevărat nebunesc în viața ei. Încă de pe atunci era o tânără deosebit de inteligentă, chiar ceva mai inteligentă decât Jacques – deși nu se lăuda niciodată cu asta. Jacques nu mai cunoscuse niciodată un om așa de modest ca Elli. Kierkegaard era de părere că adevărata artă nu e să seduci o femeie, ci să găsești femeia care merită să fie sedusă. Elli era exact această femeie, iar Kierkegaard n-avea decât să se ducă naibii.

Avea douăzeci și unu de ani pe vremea aia. Jacques tocmai terminase școala de bucătari. Au intrat în vorbă imediat și au constatat că au o pasiune comună pentru Serge Gainsbourg. Spre deosebire de ea, Jacques insista că el nu îl place pe Gainsbourg decât pentru muzica lui. Imediat le-a venit ideea că ar putea să facă ceva nebunesc împreună. Nici o lună mai târziu, se căsătoreau într-o capelă micuță de pe malul mării. Era atât de micuță capela, încât nu încăpeau în ea mai mult de câțiva oaspeți. Și asta nu fără să facă irespirabil aerul din încăpere.

Elli nu mai era nevoită să se întoarcă la cofetăria părinților ei. De ce să se întoarcă? Nu mult după aceea au descoperit Paradisul. Era doar un șopron, un fel de chioșc situat pe un țărm înalt, deosebit de pitoresc, la câțiva kilometri de Trouville. L-au preluat de la un chiriaș care se afundase în datorii și fusese nevoit să își ia tălpășița, lăsând în urmă Paradisul. În schimbul unei despăgubiri modice, Elli și Jacques au preluat contractul de închiriere. Intenția lor era să învieze un pic meniul și să ofere servicii amabile, ceea ce nu vedeai prea des prin locurile alea.

După ce proprietarul de drept a declarat nul contractul de închiriere pe care Elli și Jacques l-au preluat de la chiriașul dispărut, au fost nevoiți să îl servească gratis ca să nu își vadă visul năruit. În cele din urmă, la doar cinci luni după ce preluaseră localul, un viscol nimicitor a distrus bistroul din temelii. Elli și Jacques au rămas fără nimic. Dar pentru că proprietarul intuise talentul gastronomic deosebit al lui Jacques, le-a construit, în locul căsuței de lemn suflate de vânt, o casă de cărămidă, frumos văruiată, tot mai bună pentru un restaurant mic și cu dichis.

Jacques avea douăzeci și ceva de ani, dar avea deja un simț gastronomic ieșit din comun. Tatăl său fusese vânător, înainte ca partenerii lui să îl ia drept mistreț și să îl împuște mortal. Mama lui pregătea vânatul adus de tată cu atât de multă artă, că și acum îi lăsa lui Jacques gura apă când își amintea. Avea un talent înăscut pentru așa ceva. Din păcate, murise cu câțiva ani în urmă, dar rămăsese pentru el un model de bucătăreasă desăvârșită. Chiar dacă, spre deosebire de Jacques, ea nu obținuse nicio stea Michelin și era mai preocupată de cartea ei de rugăciuni decât de cartea de bucate sau de micuțul Jacques.

Acum era el însuși un bărbat în toată firea, de patruzeci și nouă de ani, un bărbat care avusese totul și apoi pierduse totul. Licităția forțată îi pica greu ca un desert searbăd după un fel principal minunat, al cărui gust încă îl mai simțea pe limbă. Iar pentru întreprinzătorul lacom care avea să cumpere localul, momentul avea să fie un fel de *amuse-gueule* – o gustare, un antreu. Un nou Jacques. Un Jacques plin de energie și vitalitate, pregătit, așa cum fusese el însuși odinioară alături de Elli, să pună piatra de temelie a unui nou restaurant, căruia să i se ducă faima în întreaga lume. Însă el, Jacques, Jacques cel adevărat, era prea obosit ca să mai poată clădi ceva nou.

În Parisul din vremea aceea, turiștilor li se vindeau gogoși care nici nu existau în meniu. O bună bucată de vreme, restaurantul s-a hrănit din faima de altădată, dar trecerea timpului, din păcate, spulberase și faima asta, așa cum spulberă briza Atlanticului aroma cafelei de după-masă. Jacques cocheta cu gândul de a-și pune capăt zilelor ca să meargă pe urmele lui Elli, la al cărei mormânt se ducea în fiecare zi. Dar nu restaurantul

aflat în declin îl ținea în viață. Nicidecum. Calul și măgarul lui îl țineau.

Se uita la ei de fiecare dată când urca pe acoperișul casei albe acoperite cu șindrilă. Deasupra restaurantului și deasupra apartamentului se afla un turn de observație din oțel, pe care îl înălțase Jacques cu mâna lui după închirierea casei, pentru că proprietarul inițial, cu tot interesul său pentru confort, nu prevăzuse și așa ceva. Multe erau nopțile pe care și le petrecuse cu Elli acolo, privind apusul și apoi răsăritul. În spatele casei luaseră în concesiune și o mică pajiște. Elli își dorea un cal, așa că Jacques i-a dăruit unul – un mânz zvelt, cu picioare lungi, care de-abia învățase să meargă și se legăna nesigur ca o fetiță pe tocuri înalte. Ca să nu se simtă singur, i-au adus și un măgar. Animalele i-au supraviețuit lui Elli, iar Jacques se simțea responsabil pentru ele. Ca și cum ar fi fost familia lui. Numai ei îi mai rămăseseră pe lume.

Niciodată nu i-a botezat – erau, pur și simplu, Calul și Măgarul. Și totuși, de când Elli constatase, suspinând teatral, că nu se deosebesc de fapt așa de mult de oameni, cele două animale deveniseră o parte importantă din viața lor. Fiecare om are nevoie de un animal de companie, ca să nu se simtă singur. Fie el și măgar. „Rămâne întrebarea care dintre cei doi e animalul“, glumea ea fermecător și îl săruta pe buze, lăsând în aer o aromă de cafea marocană, pe care o băuse chiar înainte de culcare. Un sărut pe care Jacques încă îl mai simțea pe buze.

Zdruncinat ca o căruță pe un drum din pietre de râu. Așa fusese primul lor flirt. Așa cum pare să se întâmple în general când destinul ne joacă feste.

— Câți ani ai? a întrebat ea când el a invitat-o la dans.

De parcă un băiat care îndrăznește să invite o fată la dans trebuie să fie supus mai întâi unui examen de maturitate. Asta se întâmpla într-o seară de vară. Se mai întâlniseră o dată în ziua aceea, la o petrecere de pe plaja din Trouville, când privirile li se intersectaseră și se iscodiseră fără rușine pentru prima dată. Nu putea fi doar o întâmplare că se întâlniseră de două ori în aceeași zi. Și atunci, o voce interioară i-a șoptit că nu poate fi decât o mână divină cea care i-a adus din nou împreună.

- Douăzeci și opt, a mințit el.
- Nu se poate! a răspuns ea.

Ca apoi să îi spună că nu avusese experiențe prea plăcute până atunci cu băbații mai tineri decât ea. Nu și-a putut reține un surâs amuzat. Și cu asta s-a spart gheața.

Câteva clipe mai târziu, dansau înlănțuiți pe muzica lui Richard Sanderson de pe coloana sonoră a filmului *La Boum*, care înnebunise Franța în vara aceea, transformând-o într-un balamuc romantic. *Met you by surprise, I did not realize/ That my life would change forever*¹. Pe ultimele cadențe ale melodiei, Elli i-a făcut cochet cu ochiul. Un detaliu pe care un tânăr încă necopt probabil că nici nu l-ar fi remarcat. Dar el l-a remarcat. Pentru că nu mai era un puști, ci un bărbat în toată firea. Îi citea pe Camus și pe Sartre și știa că într-o bună zi va ajunge să fie atât de bun la gătit cum sunt ei la scris. La fel de dăruit și de pasionat. Deși Jacques era încă un anonim în tagma lui, o foaie albă, un șervet de un alb imaculat, știa că Elli deține toate ingredientele pentru meniul vieții lui. După înfățișare, era ca un desert dulce și ademenitor: păr blond și înmiresmat, buze roșii ca zmeura, arcuite într-un zâmbet catifelat, ochi verzi ca un fruct de avocado și o piele cafenie care te ducea cu gândul la caca-ua cubaneză. Mai mult decât atât, în timp ce se plimbau seara desculți prin Trouville, pe nisipul încă fierbinte de la căldura amiezei, ochii lui Elli, care tocmai recunoscuse că băbații tineri au potențial, promiteau un aperitiv ispititor. Iar aperitivul, la rândul lui, anunța un fel principal fenomenal și inegalabil: o viață întreagă petrecută împreună. Elli era ca o mâncare de care nu te mai saturi niciodată și care are același gust delicios de fiecare dată când o gătești; o delicată pregătită cu iubire și dăruire, un ospăț îmbelșugat, în care nimic n-ar putea interveni ca să alunge apetitul.

Dar totul luase sfârșit. Masa fusese strânsă. Și asta chiar în timp ce ospățul era în toi! Ce nerușinare! Lui Jacques i se suflase

¹ Versuri din melodia *Reality* a lui Richard Sanderson: „Te-am întâlnit din întâmplare,/ Nu mă așteptam să-mi schimbi viața pentru totdeauna“ (en. în original).

din față desertul fără nicio explicație. Se vedea nevoit să părăsească restaurantul în care ajunsese să se simtă singur și rupt de lume. Tocmai acel loc minunat în care ar fi vrut să se statornicească. Și, în loc să îi îngăduie să rămână acolo, viața îl aruncase în stradă, unde aterizase pe neașteptate, ca o cometă într-o groapă de gunoi. Era convins că, în afară de gătit, nu se pricepe la nimic. Elli fusese meniul vieții lui – iar acum în bucătărie nu mai era nimic.

— Trebuie să eliberezi clădirea până la sfârșitul lunii, îi comunică Gérard, executorul judecătoresc, care fusese adeseori pe la el și Elli în Paradis ca oaspete.

Jacques nu deținea nimic cu adevărat valoros. Nimic în afară de lucrurile din mansardă, de care avea grijă ca de ochii din cap. În plus, de la o vreme nu stătea bine nici cu sănătatea. Îl cam supăra inima. Nu mai era tânăr și începuse să bea prea mult. Dar, dacă era să îl creadă pe Patrice, nu asta era problema. Patrice, vechiul lui prieten, care era și medicul lui de familie.

— Suferi de sindromul inimii zdrobite, îi spusese Patrice cu un an în urmă, după ce Jacques îi ceruse, în sfârșit, prietenului său o consultație.

Nici nu avea de ales, cu junghiurile acelea dureroase din coșul pieptului, care îl necăjeau deja de câteva luni, mai ales dimineața și seara.

Pentru prima dată după multă vreme, lui Jacques îi venea să râdă. Patrice însă stătea neclintit la birou cu ochii pironiți în calculator, ca acei *yuppies* care obișnuiau să vină cu laptopul pe terasa Parisului, pentru că acolo aveau parte deopotrivă de internet wireless și de o priveliște superbă.

— Eu vorbesc serios, a adăugat Patrice cu o expresie sobră, fără să își ia ochii de la ecranul calculatorului. E un concept din fiziocardiologie, chiar dacă e destul de nou. E o boală, existența ei a fost dovedită științific. Sângele susură în inimă. De vină sunt hormonii stresului, care inundă inima.

— Dar nu mai sunt așa de stresat ca înainte.

— Ba ești. De șapte ani te stresezi întruna.

— Hai, las-o baltă, Patrice.